

zjištění. Příčinu nehody shledává nalézací soud v nastalé poruše (ve zlomení kloubu spojivého). Opomenutí povinných opatrností obžalovaným však spatřuje nalézací soud kromě jiného v tom, že obžalovaný hned, jak zpozoroval, že volant nefunguje, účinně a včas nezabrzdlil. Ve shodě s posudkem znalce inž. Karla M-ého však nalézací soud vyslovuje, že se taková porucha přihází velmi zřídka a překvapí řidiče, jenž se napřed snaží vyrovnati vůz do správného směru jízdy a teprve potom, až si uvědomí, že řízení není v pořádku, začne brzdit. K tomu soud dodává, že při posuzování činu hrál rozhodnou úlohu i duševní stav obžalovaného v osudné chvíli, a že obžalovaný, když spozoroval nemožnost ovládati vozidlo, musil by míti velice pevné nervy, by zachoval hned od počátku klidnou rozvahu. Zákon spokojuje se s takovou měrou opatrnosti, již lze požadovati na každém člověku dbalém povinností k okolí, nechce však trestati opomenutí vzešlé z nedostatku kromobyčejných vlastností (zvláštní duchapřítomnosti) jakž vyplývá z § 335 tr. zák. poukazem na následky každému snadno poznatelné (srov. rozh. víd. zrušovacího soudu sb. čís. 2040, 2126, pak rozh. sb. n. s. č. 2786). Nelze proto obžalovanému přičítati za opomenutí ve smyslu § 335 tr. zák., že v okamžiku, kdy byl překvapen tím, že volant nefungoval, hledal příčinu vyjetí vozu z původního směru a snažil se, jak tomu podle znalce inž. M-ého nutká již přirozená povaha věci, především o to, by auto, vyjedší ze směru jízdy, do tohoto směru zase dostal. Kdy však obžalovaný, hledě k nebezpečné situaci, v níž se nezaviněně octl, mohl zabrzdit a zda se tak mohlo státi ještě včas, o tom se znalci v posudku jasně nevyslovili, a rozsudek, opíraje se o znalecký posudek, nevykazuje v tomto směru potřebná zjištění, nanejvýš nezjišťuje, kolik času obžalovaný potřeboval, by se z náhlého překvapení za nebezpečné situace na mostě probral a ujasnil si příčinu toho, že řízení auta nefunguje, kolik vteřin ztratil tím, že se snažil směr jízdy vyrovnati a kolik času mu vzhledem k projeté dráze od okamžiku nastalé poruchy — kterážto délka dráhy, jak prve uvedeno, rovněž není spolehlivě zjištěna — zbývalo k tomu, by, dbaje všech opatrností, které zákon předpisuje, učinil vhodná opatření, ať zabrzdnutím nebo vypnutím motoru a pod., by zabránil nehodě, a zda přes to vše vlastní vinou nechal přece něco času nevyužitého. Ježto podle toho má zrušovací soud vážné pochybnosti o správnosti zjištění, že chování se obžalovaného bylo skutečně takového rázu, že mohl při náležité pozornosti předvídati, že jím zvětšuje nebezpečí pro život, zdraví a bezpečnost lidí na mostě jsoucích a neštěstí předejítí, použil práva mu podle § 362 tr. ř. propůjčeného, rozsudek nalézacího soudu zrušil a věc vrátil prvému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 4057.

Dokonaným zločinem vydírání jest již pokus, dáti psychickým násilím cizí vůli směr, jímž by se bez tohoto nátlaku nebrala; není třeba, by vůle ohroženého nátlaku hrozby podlehla a rozhodla se ve směr jí vnucený, by se vnucené rozhodnutí vůle projevilo přiměřeným skutkem (opomenutím) nebo snášením skutku.

Nezáleží na tom, zda se vynucené jednání, opomenutí nebo snášení stane ihned po vyhrůžce na místě vyhrůžky, či až později na jiném místě, ani na tom, zda je pachatel přítomen a účastněn i při (na) tom, když ohrožená osoba uvádí vnucené jí rozhodnutí vůle ve skutek.

(Rozh. ze dne 3. února 1931, Zm I 21/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Bohuslava T-e do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 14. listopadu 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 98 b) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Z výpovědi svědků Emila Š-a a Jana K-a, v rozsudku nereproduko-
vaných a jen ve výpočtu zdrojů zjišťování zmíněných, dovozuje stížnost,
že se stěžovatel vůbec nepletl do jednání o podpisu směnky, jež se stalo
druhého dne v hostinci Emila Š-a v K., najmě (rozuměj v tomto hostinci)
V-ové nikterak nevyhrožoval, k ničemu ji nenutil a k podepsání směnky
činně vůbec nepůsobil. Po stránce skutkové jsou tyto vývody bezpřed-
mětné; neboť rozhodovací důvody rozsudku (o rozsudečném výroku bu-
de, čeho ve směru tom třeba, ještě uvedeno) nezjišťují nic, co by bylo
v rozporu s údaji svědků Š-a i K-a; běrou za prokázáno jen (což stížnost
nepopírá), že stěžovatel šel s sebou do K., kdež pak v hostinci V-ová
směnku podepsala a Janu T-ovi odevzdala, nevyslovují však, že i v ho-
stinci bylo vůbec, najmě pak stěžovatelem V-ové znovu vyhrožováno,
nebo že byl vůbec i stěžovatel v hostinci přítomen. Než, ani nepřítomnost
stěžovatele při podepsání směnky nebrání závěru, k němuž dospěl v roz-
sudku soud z výpovědi V-ové, že nepodepsala směnku dobrovolně, nýbrž
pod nátlakem vyhrůžky, kterou donutil stěžovatel den před tím ve Z.
V-ovou k podpisu lístku, kterým se zavázala, že podepíše stěžovateli
směnku na 6.000 Kč. Oné části vývodů stížnosti — najmě vzhledem na
větu, že z neúčasti stěžovatele na jednání o podepsání směnky v K. je
zřejmo, že stěžovatel nepůsobil činně k dosažení cíle (vyhrůžky), k vy-
nucení konání (ku podepsání směnky) — lze rozuměti i tak, že jest jí
namítáno, že vyhrůžky, pronesené stěžovatelem ve Z., nenaplňují skut-
kovou podstatu zločinu vydírání, ano se uskutečnění účelu vyhrůžek
(vyhotovení, odevzdání a přijetí směnky) stalo teprve druhý den na
jiném místě beze spolupráce stěžovatele. Námitka jest pochybena,
i když se ponechá stranou, že konáním vynuceným na Aloisii V-ové
vyhrůžkou bylo již podepsání řečeného lístku bezprostředně po vyhrůžce
na místě vyhrůžky. Zločinu vydírání dopouští se podle § 98 b) tr. zák.,
kdo vyhrožuje způsobem a zlem tam uvedeným — je-li vyhrůžka po-
vahy tam naznačené — někomu v úmyslu, by na něm vynutil nějaké
konání, bez rozdílu, zda měla vyhrůžka účinek čili nic. Dokonaným zlo-
činem vydírání je tudíž již pokus, dáti psychickým násilím cizí vůli směr,

kterým by se vůle ta bez onoho nátlaku nebrala, a není ke splnění skutkové podstaty vydírání zapotřebí dalších složek, najmě, by vůle ohroženého podlehla nátlaku hrozby a rozhodla se ve směr jí vnucený, tím méně, aby vnucené rozhodnutí vůle došlo projevu, a dokonce ne, by se projevilo přiměřeným skutkem (opomenutím) nebo snášením skutku. Proto nezáleží ani na tom, zda se vynucené jednání, opomenutí nebo snášení stane ihned po vyhrůžce na místě vyhrůžky, či až později na jiném místě; stačí, že jest účelem, po případě i, třeba místně a časově od vyhrůžky odděleným výsledkem vyhrůžky. Posléze jest, ana skutková podstata vydírání nepředpokládá totožnost pachatele s osobou, v jejímž zájmu jest vynucené jednání, opomenutí nebo snášení, lhostejno, zda je pachatel přítomen a účastněn i při (na) uskutečnění vyhrůžky, při (na) tom, když ohrožená osoba uvádí vnucené jí rozhodnutí vůle ve skutek. Důsledkem toho byl i zločin vydírání, z něhož jest stěžovatel viněn, dokonán již vyhrůžkami, které pronesl ve Z., a jeho zodpovědnost za zločin ten není dotčena tím, že nebyl přítomen a nespolutpůsobil (činně) při událostech, které se staly příštího dne v K., a které převyšovaly skutkovou podstatu vydírání, třebaže byly jeho účinkem a uskutečněním účelu, za nímž bylo vydírání podniknuto a spácháno.

Čís. 4058.

I věc podle zákona přípustná a samozřejmá nemusí se vždy srovnávat se zásadami slušnosti.

Pokud jde o vinění z nesociálního činu, bylo-li tvrzeno, že odběratelé byli administrací zaniklého listu žalováni o placení po dlouhé době bez upomínky.

Pokud je oprávněn k obžalobě pro urážku na cti majitel zaniklého listu (§ 27 zák. čís. 124/1924).

(Rozh. ze dne 3. února 1931, Zm I 276/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce Jana K-a do rozsudku krajského trestního jako kmetského soudu v Praze ze dne 31. ledna 1930, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 488, 491 tr. zák. a § 1 tiskové novely ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil zprošťující rozsudek, pokud byl zmateční stížností napaden, jako zmatečný a věc vrátil soudu své stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost soukromého obžalobce napadá zprošťující rozsudek jen, pokud soud neshledal ve větě, »Trafikanti, kteří . . . nebyli před podáním žalob nikdy ani o halíř upomínáni«, urážku, a pokud dále ohledně této výtky, jakož i další výtky »nesociálního jednání« zjišťuje,